

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Кж1-616/25
10.12.2025. године
К р а г у ј е в а ц

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија, Милевке Миленковић, председника већа, Јовице Илића и Јелене Вуковић, чланова већа, са записничарем Горданом Јовашевић, у кривичном поступку против окр. АА из ..., Град ..., због кривичног дела силовање из чл. 178. ст. 1. Кривичног законика, одлучујући о жалби браниоца окривљеног, адв. Ивана Ђокића из Крушевца, изјављеној против пресуде Вишег суда у Крушевцу К-44/24 од 29.09.2025. године, у седници већа одржаној 10.12.2025. године, донео је једногласно

ПРЕСУДУ

Делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Вишег суда у Крушевцу К-44/24 од 29.09.2025. године, само у погледу одлуке о казни, тако што Апелациони суд окривљеног АА, за кривично дело силовање из чл. 178. ст. 1. Кривичног законика, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од **8 (осам) година**, у коју му се урачунава време проведено у притвору, почев од 03.06.2024. године па надаље, док се у преосталом делу жалба браниоца окривљеног **ОДБИЈА** као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крушевцу К-44/24 од 29.09.2025. године, окр. АА из ..., Град ..., оглашен је кривим да је извршио кривично дело силовање из чл. 178. ст. 1. КЗ, за које је осуђен на казну затвора у трајању од 9 (девет) година и 6 (шест) месеци, у коју му се урачунава време проведено у притвору, почев од 03.06.2024. године па надаље.

Окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће бити одлучено накнадно, посебним решењем.

Против првостепене пресуде жалбу је изјавио бранилац окривљеног, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни и другим одлукама, са

предлогом да Апелациони суд укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да отвори претрес, изврши суочење окривљеног и оштећене и изведе друге доказе који би били предложени на претресу, те преиначи побијану пресуду, уз захтев да заједно са окривљеним буде обавештен о седници већа другостепеног суда, с тим да је на јавној седници допунио предлог тражећи да, у случају да другостепени суд нађе да је окривљени извршио предметно кривично дело, истом изрекне блажу казну.

Јавни тужилац Апелационог јавног тужилаштва у Крагујевцу, у поднеску Ктж-649/25 од 27.11.2025. године, предложио је да Апелациони суд одбије као неосновану жалбу браниоца окривљеног и првостепену пресуду потврди. Поменути предлог достављен је браниоцу окривљеног.

Апелациони суд у Крагујевцу је одржао седницу већа, у смислу чл. 447. ЗКП, у присуству окривљеног и његовог браниоца, адв. Ивана Ђокића из Крушевца, а у одсуству уредно обавештеног јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Крагујевцу, на којој је размотрио списе предмета, заједно са побијаном пресудом, коју је, сходно одредби чл. 451. ст. 1. ЗКП, испитао у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби, па је по оцени жалбених навода, као и предлога јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва, нашао:

- жалба је делимично основана.

По налажењу Апелационог суда, првостепена пресуда се неосновано жалбом браниоца окривљеног побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, тим пре што се иста жалбом само паушално побија по наведеном основу, без указивања о којој битној повреди је реч и у чему се она конкретно састоји.

Жалбом браниоца окривљеног се првостепена пресуда побија и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, указивањем да је кривично дело силовање вишеактно дело које се састоји од принуде и обљубе које су у временском и узрочно-последичном конекситету. Тај конекситет у овој кривичној ствари не постоји, јер су сам сукоб и примена силе започели због мобилног телефона и нагих фотографија оштећене у њему, а не ради остварења обљубе, што недвосмислено у свом исказу наводи и оштећена, нарочито у оном датом пред јавним тужиоцем, затим окривљени у својој одбрани, али и јавни тужилац, када у свом излагању на припремном рочишту потврђује да му је оштећена показала те фотографије и снимке из њеног телефона. Поред тога, овај конекситет не постоји ни због временске дистанце од најмање 30 минута од тренутка престанка сукоба, односно ударања, расправе и вике, па до отпочињања сексуалног односа, при чему нико од њих није помињао да ће имати такве односе током сукоба. Сила треба да буде стварна и реална, те усмерена на савладавање отпора пасивног субјекта ради обљубе и то одмах након што је таква сила примењена, а не ради сексуалног односа у ближој или даљој будућности.

Даље се жалбом указује да је битан елемент овог кривичног дела отпор пасивног субјекта тј. спољашња манифестација учиниоцу дела да је сексуални однос нежељен. Тај отпор треба да буде у складу са могућностима пасивног субјекта, у

границама његових физичких способности и да буде трајан. Вештаци су у налазу и мишљењу истакли, а суд је то прихватио, да је отпор оштећене сломљен дејством свих претећих околности, али притом није утврђено да ли је она пружала отпор, каква је била спољашња манифестација тог отпора, у чему се он тачно огледао и каквог је интензитета био, те да ли је окривљени њен отпор могао да сломи.

Затим се жалбом указује да је вештак клинички психолог установио да оштећена није била у положају да слободном вољом учествује у сексуалном односу или да га одбије из страха, док вештак неуропсихијатар истиче да је код оштећене способност слободног одлучивања, односно доношења одлука, била смањена, али не битно. Ово последње дакле искључује закључак да оштећена није била у положају да слободном вољом одлучује, јер је очигледно такву способност имала, само што је она била небитно смањена. Вештачењем је такође утврђено да код оштећене нема посттрауматског стресног поремећаја и да на основу тога нема акутне реакције на стрес, поремећаја прилагођавања, нити поремећаја у сфери сексуалног функционисања, аверзије према сексуалним односима, ни немогућности доживљавања сексуалног задовољства. Услед одсуства повреда у гениталном пределу, одбрана закључује да је оштећена доживела сексуално узбуђење које се манифестовало влажењем зидова и улаза вагине, што је омогућило бесповредну пенетрацију. У таквој ситуацији сексуално узбуђење искључује постојање афекта страха јаког интензитета, јер би он морао довести до сувоће вагиналног подручја, вагиналних грчева и томе слично, па би сасвим сигурно дошло до повређивања полног органа оштећене услед пенетрације.

Коначно, жалбом се наводи да суд није одлучио о доказном предлогу одбране да се обави суочење окривљеног и оштећене, што је било кључно у датој ситуацији, тј. у одсуству сведока, снимака и других доказа. Не може се прихватити ни закључак суда да се, поред свих чланова породице оштећене који су спавали те вечери у кући (мајке, бабе и детета), целокупан догађај одвијао на начин да нико од њих ништа није чуо или да оштећена није била у стању да их дозове у помоћ. Само тих укућана је било више од окривљеног, па би неко свакако могао да обавести полицију. Неспорно је и да је окривљени у једном тренутку заспао када се оштећена обукла и изашла у другу просторију размишљајући шта да ради, па је тада могла да цео случај пријави полицији, односно да дође у пратњи полиције код окривљеног, а уместо тога она доноси одлуку да се врати код њега, сама га пробуди и разговара са њим. У претходним фазама поступка нису изузети контактни трагови обљубе на оштећеној и на њеном вешу – гардероби, као ни трагови лица места, нити је вршен форензички преглед лица места, тј. куће оштећене. Њене изјаве на којима првостепени суд у значајној мери заснива своју одлуку имају два недостатка; први је измена редоследа догађаја кроз три изјаве дате током поступка, при чему су многи детаљи нелогични и немогући, док је други недостатак у додавању детаља у судској фази поступка, што представља јасан знак нејасноће мисли и показатељ да у њеним изјавама нема доследности. Окривљени је у датој ситуацији недвосмислено доведен у неотклоњиву стварну заблуду од стране оштећене да она жели да ступи са њим у сексуалне односе и то чак два пута. То се огледало у низу њених аката, пре свега, непружањем отпора, затим некоришћењем било ког метода заштите или одбране, али и њеним речима упућеним окривљеном „свуци ме слободно“.

По налажењу Апелационог суда, неосновано је указивање браниоца да оштећена критичном приликом није манифестовала свој отпор захтеву окривљеног да имају сексуалне односе, те да је он стога био у заблуди да она пристаје на такве односе са њим, с обзиром да је иста током поступка јасно и доследно сведочила да је тада одбила да се скине, да је почела да плаче и тражила од њега да се обуче и оде из њене куће. С тим у вези, а по питању савладавања њеног отпора, правилно је прихваћен налаз и мишљење Комисије вештака од 13.08.2025. године, у саставу неуропсихијатар Јасмина Салевић Обрадовић и клинички психолог Снежана Бојковић, при коме је вештак Јасмина Салевић Обрадовић остала и код изјашњења на главном претресу, из кога је, између осталог, првостепени суд утврдио да се са сигурношћу може рећи да је оштећена била жртва дугогодишњег психичког и физичког злостављања у насилничкој вези са својим ванбрачним партнером (окривљеним), затим да је у критичној инцидентној ситуацији била изложена застрашивању, физичком насиљу на граници са мучењем уз константно вербално деградирање, понижавање, вређање на личном и сексуалном плану, те наредбодавном захтевању сексуалних радњи од стране окривљеног, упркос њеном противљењу (вербализовала је „не“, плакала, молила, имала болове). У повољним околностима била би способна да трезвено и самостално донесе одлуку да има сексуалне односе са окривљеним да их је желела, али околности у којима се налазила биле су крајње неповољне и обиловале су елементима физичког и психичког злостављања, те је у таквим околностима њен отпор био сломљен. Раније испољено, понављано психичко и физичко насиље окривљеног према оштећеној у оквиру пролонгираних лоших односа са њим имало је кумулативни ефекат и довело до хиперсензибилитације оштећене, те приликом критичног догађаја доживљај актуелне опасности по сопствени физички интегритет, евентуално и физички интегритет укућана, код исте је генерисао физиолошки афекат страха јаког интензитета, па она није била у положају да својом слободном вољом прихвати и учествује у сексуалном односу или да га одбије, све из страха од потенцијалног новог повређивања или других последица по себе и чланове породице.

Поред тога, насупрот жалбеним наводима браниоца којима се бави анализом појединих делова критичног догађаја, из допунског психолошко-психијатријског вештачења од 24.09.2025. године, датог од стране клиничког психолога Снежане Бојковић, првостепени суд је правилно утврдио да, када се узме у обзир контекст читавог догађаја и грађење атмосфере високог степена застрашивања, пре и почев од самог уласка окривљеног у приватни простор оштећене, у који га је пре свега пустила под присилом (лупање на врата, упорно позивање и вређање, те застрашивање, најпре путем телефона, а онда и непосредно), страхујући за безбедност своје ћерке (да се не пробуди и уплаши), као и депресивне мајке, уз физичко злостављање са елементима мучења (гашење цигарете на кожи оштећене испод ока), били су сасвим довољни да оставе снажан утисак страха кога би се оштећена делом ослободила само напуштањем од стране окривљеног физичког простора у коме су се налазили, па је свако даље поступање оштећене, укључујући по питању сексуалних односа, било без њене слободне воље и под утицајем непосредног, претходног искуства злостављања, без обзира на временску дистанцу.

Самим тим, не стоје ни жалбени наводи браниоца да су мишљења поменута два вештака контрадикторна у погледу способности оштећене да слободно доноси одлуке критичном приликом, па тиме и одлуку о ступању у сексуални однос са окривљеним,

будући да су се они усаглашено изјаснили о томе у заједничком налазу и мишљењу, који је суд у потпуности прихватио, као ни закључак одбране да је оштећена тада доживела сексуално узбуђење, зато што нису констатоване повреде у њеној гениталној регији.

Такође, вештак клинички психолог је у допунском налазу и мишљењу навео да сматра да код свих исказа које је оштећена дала, без обзира на хронологију, не постоје елементи патолошке лажливости, те да се они фактички надопуњују у једну комплетну слику која је логична и без противуречности, као и да се ни у ком смислу код оштећене не запажа склоност ка манипулацији чињеницама и да она поседује природну искреност и неисквареност, тако да када се узму у обзир сви ти искази, без обзира на временски редослед, исти су дати у духу конзистентности и искрености. Додала је и да не сматра да су је у пријављивању злостављања и силовања водили љутња, повређеност или жеља за осветом, те да на крају крајева свако има свој праг и границу трпљења, док су код оштећене нека врста толеранције на злостављање и нада да ће бити боље предуго трајали. С тим у вези, правилно је првостепени суд прихватио сведочење оштећене као јасно, убедљиво и логично, те поткрепљено изведеним материјалним доказима, па су жалбени наводи браниоца, којима у суштини износи сопствену оцену тог доказа, неприхватљиви за овај суд, а из разлога о којима је претходно било речи.

По даљем налажењу Апелационог суда, окривљени у одбрани није ни спорио да је критичном приликом имао сексуалне односе са оштећеном у њеној кући, негирајући једино да је до њих дошло употребом силе, па није од утицаја на правилност утврђеног чињеничног стања то што нису изузети контактни трагови са оштећене, њене гардеробе и са лица места, као ни околност да није обављено суочење оштећене и окривљеног на главном претресу, с обзиром да је из изведених и прихваћених доказа првостепени суд са извесношћу утврдио да је окривљени извршио радње које му се стављају на терет оптужним актом.

С тим у вези, првостепени суд је, на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, како у погледу објективних, тако и субјективних елемената, правилно применио кривични закон када је окр. АА огласио кривим за кривично дело силовање из чл. 178. ст. 1. КЗ, па је жалба његовог браниоца и у том делу оцењена као неоснована.

Испитујући одлуку о казни у првостепеној пресуди, која се побија жалбом браниоца окривљеног, Апелациони суд налази да је првостепени суд правилно утврдио и оценио све околности које у смислу чл. 54. КЗ, утичу да казна буде мања или већа и притом је правилно као олакшавајуће околности на његовој страни ценио да се ради о млађем лицу, оцу једног малолетног детета, те да је дело извршио у стању смањене урачунљивости до степена битног, али не битно, а као отежавајућу околност његову ранију осуђиваност, због кривичних дела против имовине.

Међутим, основано се суштински жалбом браниоца указује да се и са блажом казном затвора може постићи сврха кажњавања према окривљеном, па је Апелациони суд, усвајањем жалбе у том делу, преиначио побијану пресуду у погледу одлуке о казни, те окривљеног осудио на казну затвора у трајању од 8 (осам) година, у коју му се, сходно одредби чл. 63. КЗ, урачунава време проведено у притвору, почев од

03.06.2024. године па надаље, јер је казна у наведеном трајању, по оцени овог суда, неопходна и довољна да се у оквиру опште сврхе изрицања кривичних санкција, оствари посебна сврха кажњавања, у смислу одредаба чл. 4. и 42. КЗ.

Жалбом браниоца окривљеног се првостепена пресуда побија и у погледу других одлука, али се истом не прецизира о којим одлукама је реч и у чему се састоји њихова неправилност, па је жалба и у том делу оцењена као неоснована.

Из изнетих разлога Апелациони суд је, на основу чл. чл. 459. ст. 1. и 457. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар,
Гордана Јовашевић,с.р.**

**Председник већа - судија,
Милевка Миленковић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Весна Алексић**